

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԻ խորհրդի
2015թ. փետրվարի 27-ի թիվ 4/1 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ՀՀ ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ ԵՎ ԿԱՊԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ
<<ՊԵՏԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԱՎՏՈՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ
ՀԻՄՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ>>, <<ԱՎՏՈՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒՄ ԵՎ
ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ>> ԵՎ <<ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԱՅԻՆ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ
ՀԻՄՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ>> ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ
ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2014թ.-ի
գործունեության տարեկան ծրագրի 2-րդ կետը և Վերահսկիչ պալատի խորհրդի
2014թ.-ի հոկտեմբերի 1-ի թիվ 28/8 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ ՀՀ տրանսպորտի և կապի
նախարարության կողմից իրականացվող ավտոճանապարհների պահպանում և
շահագործման, պետական նշանակության ավտոճանապարհների և
տրանսպորտային օբյեկտների հիմնանորոգման աշխատանքների
համապատասխանությունը օրենսդրությանը:

Վերահսկողության առարկան՝ ծրագրերի իրագործման համար ՀՀ
տրանսպորտի և կապի նախարարությանը պետական բյուջեից հատկացված
միջոցները:

Վերահսկողության օբյեկտը՝ ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն:

Վերահսկողության ծավալը՝ Վերահսկողությունն ընդգրկել է նախարարությանը պետական բյուջեից 2014թ. հատկացված միջոցները՝ ըստ հետևյալ ծրագրերի՝

- Պետական նշանակության ավտոճանապարհների հիմնանորոգում
- Տրանսպորտային օբյեկտների հիմնանորոգում
- Ավտոճանապարհների պահպանում և շահագործում

Վերահսկողության կալարման ժամկետը՝ 09.10.2014-31.12.2014թթ.:

Վերահսկողությունն ընդգրկող ժամանակահատվածը՝ 01.01.2014–31.12.2014թ.թ.

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝ Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման և վերլուծության ձևերը, ինչպես նաև համապատասխանության վերահսկողության տեսակը: Դիտարկման փուլում իրականացվել է վերահսկվող օբյեկտներից ստացված տեղեկատվության ուսումնասիրություն, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների ուսումնասիրություն: Վերլուծության փուլում համադրվել և վերլուծվել են դիտարկման ընթացքում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողությամբ արձանագրվեց

I. Ավտոճանապարհների պահպանում և շահագործում

Ծրագրի նպատակն է մշտապես ապահովել ճանապարհի և կառույցների պահպանվածությունն այնպիսի վիճակում, որը համապատասխանում է անվտանգ և անխափան երթևեկության ապահովման պահանջներին: Ծրագիրը ներառում է միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների ընթացիկ ամառային և ընթացիկ ձմեռային պահպանության, գծանշման, մետաղական արգելափակոցների պահպանման, արհեստական կառույցների պահպանության և շահագործման աշխատանքները:

ՀՀ կառավարության 13.02.2014թ.-ի թիվ 265-Ն որոշմամբ ուժը կորցրած է ճանաչվել ՀՀ կառավարության 10.01.2008թ.-ի թիվ 112-Ն որոշումը և նախկին 4056.3 կմ հանրապետական նշանակության և 1686 կմ միջպետական նշանակության ավտոճանապարհների փոխարեն, ՀՀ ընդհանուր օգտագործման պետական ավտոմոբիլային ճանապարհների նոր անվանացանկով, հաստատվել են միջպետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհներ՝ 1758.8 կմ ընդհանուր երկարությամբ և հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհներ՝ 1965.85 կմ ընդհանուր երկարությամբ: Միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոմոբիլային ճանապարհների տնօրինման մասով՝ բացառությամբ Երևան քաղաքի տարածքում գտնվող՝ այդ ճանապարհների մաս հանդիսացող հատվածների, պետական ճանապարհային մարմին է սահմանվել ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարությունը:

2011թ.-ին կնքված շրջանակային պայմանագրերի շրջանակներում, 2014 թ.-ին թվով 34 ընկերությունների հետ կնքված 4,470.7 մլն դրամի աշխատանքների գնման համաձայնագրերով, սպասարկման է հանձնվել ընթացիկ ամառային պահպանման համար 2850.3 կմ երկարությամբ, իսկ ընթացիկ ձմեռային պահպանման համար 3392.1 կմ երկարությամբ միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհներ: Մատուցված ծառայությունների համար վճարվել է 4,453.0 մլն դրամ:

<<Ախուրյանի ՃՇՇ>> ՓԲԸ-ի սննկացման պատճառով, վերջինիս հետ խզվել է պայմանագիրը և նոր պայմանագիր է կնքվել <<Մերձմոսկովյան>> ՍՊԸ-ի հետ, որում պահպանության աշխատանքների միավոր պայմանագրային գները զգալիորեն էժան են նախկին պայմանագրային գներից, մասնավորապես՝ նույն սպասարկման մակարդակի պայմաններում միջպետական ճանապարհի 1կմ-ի ամառային պահպանության տարեկան գինը նախկին 1,266.8 հազ դրամի փոխարեն սահմանվել է 928.4 հազ. դրամ (26%-ով էժան), իսկ հանրապետական նշանակության ճանապարհինը 1,211.9 հազ. դրամի փոխարեն 862.4 հազ. դրամ (28%-ով էժան):

Աշխատանքների իրականացումը կանոնակարգվել է ՀՀ կառավարության 04.10.2010 թ. թիվ 1419-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ Հայաստանի Հանրապետության ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհների ընթացիկ ամառային և ընթացիկ ձմեռային պահպանման մակարդակների գնահատման և կատարված աշխատանքների ընդունման կարգ>>-ով (այսուհետ՝ Կարգ):

Գնահատման արդյունքում Թալինի, Գուգարքի և Սևանի տարածաշրջանների միջպետական նշանակության ճանապարհներից 14.7 կմ երկարությամբ ճանապարհահատվածների վիճակի գնահատականը իջեցվել է լավից բավարարի: Նաիրիի տարածաշրջանում իջեցվել է 2.2 կմ երկարությամբ հանրապետական նշանակության ճանապարհահատվածի վիճակի գնահատականը և նախկին լավի փոխարեն գնահատվել է բավարար:

Համաձայն Կարգ-ի 17-րդ կետի, հաջորդ տարվա համար ավտոմոբիլային ճանապարհների վիճակն ուսումնասիրվում ու գնահատվում է ընթացիկ տարվա մինչև հուլիսի 15-ը ընկած ծամանակահատվածում, որի հիման վրա որոշվում է ճանապարհի վիճակը և խումբը: 2014թ. համար ավտոմոբիլային ճանապարհների վիճակն ուսումնասիրվել և գնահատվել է 2013թ. օգոստոսին 15-ին, կամ մեկ ամիս ուշացումով:

Համաձայն Կարգ-ի 10-րդ հոդվածի, ավտոմոբիլային ճանապարհի վիճակի գնահատման հիմնական ցուցանիշ է սահմանվում ծածկի փոսայնությունը, լրացուցիչ ցուցանիշ է համարվում կողնակների և կողային ջրահեռացման առուների վիճակը: Նախարարության կողմից ավտոճանապարհների վիճակի գնահատման ժամանակ հաշվի է առնվել միայն ծածկի փոսայնությունը՝ անտեսելով լրացուցիչ ցուցանիշները:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 10.02.2011թ.-ի N168-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ Գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգ>>-ի VII գլխի 63 կետի 1)-ին մասի բ) ենթամասի պահանջի, նախագծողը պետք է ներկայացնի կապալի օբյեկտի, դրա առանձին մասերի (կոնստրուկցիաներ և այլն) և

օգտագործված նյութերի երաշխիքային ժամկետներին ներկայացվող նվազագույն պահանջները, ինչը նախագծային կազմակերպությունների կողմից չի կատարվել: Պետական բյուջեի միջոցներով կառուցված ճանապարհների պայմանագրերում երաշխիքային ժամկետները սահմանվել են երեք տարի, իսկ վարկային միջոցներով կառուցվածներինը՝ մեկ տարի, ինչի արդյունքում ավտոճանապարհների ընթացիկ ամառային պահպանման ու շահագործման աշխատանքներում վարկային միջոցով կառուցված ճանապարհի վիճակը ընդամենը մեկ տարի է գնահատվել երաշխիքային և արդեն երկրորդ տարում այն գնահատվել է լավ վիճակի, որի մեկ կիլոմետրի պահպանման գինը շուրջ 60%-ով բարձր է երաշխիքային վիճակի գնահատված ճանապարհի պահպանման գնից:

Հիմնանորոգման ծրագրերում ներառված ավտոճանապարհների վիճակները, Կարգի 15-րդ հոդվածի 2-րդ կետի համաձայն, չեն ենթարկվել գնահատման և հանվել են ամառային ընթացիկ պահպանությունից, ինչի արդյունքում ընդհանուր տարեկան պահպանության գումարը նվազել է 8,4 մլն դրամով:

Համաձայն Կարգ-ի 11-րդ հոդվածի 4-րդ և 8-րդ կետերի, միջպետական և հանրապետական նշանակության ճանապարհահատվածները, որոնց վիճակը գնահատված է որպես վատ (միջպետականի դեպքում փոսայնությունը բարձր 2.5%-ից, հանրապետականի դեպքում 3%-ից), ենթակա են հիմնանորոգման կամ վերակառուցման և ենթակա չեն ընթացիկ ամառային պահպանման: 2014թ.-ին միջպետական նշանակության ավտոճանապարհների 84.4 կմ և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների 482.6 կմ գնահատվել են որպես վատ, որոնցից հիմնանորոգման կամ վերակառուցման է ենթարկվել միջպետական ավտոճանապարհների 18.82 կմ և հանրապետական ավտոճանապարհների 7.5 կմ: Մնացած 540.68կմ ընդհանուր երկարությամբ ավտոճանապարհները չեն ներառվել հիմնանորոգման ծրագրերում և Կարգի համաձայն չեն սպասարկվել, որը լրացուցիչ դժվարություններ է առաջացրել անվտանգ և ապահով երթևեկության համար:

Ճանապարհների գծանշումն իրականացվում է երթևեկության կարգավորման, ճանապարհից օգտվողներին նախազգուշացնելու կամ

կողմնորոշելու նպատակով: Գծանշումը ճանապարհային նշանների զանազան ազդանշանների հետ պետք է կազմի միասնական համակարգ այնպես, որպեսզի գծանշումը կատարելուց հետո հնարավոր լինի դրանց հեշտ ընկալումը:

II. Պետական նշանակության ավտոճանապարհների հիմնանորոգում

Ծրագրի նպատակն է Հանրապետության տարածաշրջանների միջև բնականոն կապը ապահովելու, երթևեկությունը ավելի անվտանգ, դյուրին և արագ դարձնելու համար իրականացնել տարիներ շարունակ շարքից դուրս եկած, դժվար անցանելի և վտանգավոր դարձած միջպետական և հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհների քայքայված ծածկի վերականգնման, մաշված ծածկերի փոխարինման և հիմնանորոգման աշխատանքներ:

Ճշտված ծրագրով նախատեսվել է 9,027,0 մլն դրամ, որից թվով 31 օբյեկտների շինարարական աշխատանքներ 6,081.7 մլն դրամ, նախագծահետազոտական աշխատանքներ 271.8 մլն դրամ և տեխնիկական հսկողության աշխատանքներ 53.5մլն դրամ, ինչպես նաև չբաշխված գումար (այլ ճանապարհներ) 2,620.0 մլն դրամ:

Չբաշխված՝ 2,620.0 մլն դրամ գումարով որևէ աշխատանք չի պլանավորվել և չի իրականացվել: Մնացած 31 օբյեկտների համար, գնման ընթացակարգով, թվով 22 ընկերությունների հետ կնքվել են 5,977.0 մլն դրամ ընդհանուր պայմանագրային գնով շինարարական աշխատանքների կապալի պայմանագրեր կամ տնտեսումը կազմել է 104.8 մլն դրամ: Նախագծահետախուզական աշխատանքներից թվով մեկ օբյեկտի մրցույթը 10.4 մլն դրամ պլանային գումարով չի իրականացվել: Մնացած աշխատանքների համար պայմանագրեր են կնքվել թվով 8 ընկերությունների հետ 248.7 մլն դրամ ընդհանուր պայմանագրային գնով կամ տնտեսումը կազմել է 12.7 մլն դրամ: Աշխատանքների որակի տեխնիկական հսկողության ծառայությունների մատուցման պայմանագրեր կնքել է թվով 8 ընկերությունների հետ 52.6 մլն դրամ ընդհանուր պայմանագրային գնով կամ տնտեսումը կազմել է 0.9 մլն դրամ:

2014թ. ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսվել էր հիմնանորոգել կամ վերակառուցվեր շուրջ 65,5 կմ ընդհանուր երկարությամբ ճանապարհահատվածներ: Փաստացի հիմնանորոգվել կամ վերակառուցվել է 62,3կմ:<<<-37,Մ-4-Այգեհովիտ-Վազաշեն-Պառավաքար-Այգեպար>> ճանապարհի Վազաշեն-Պառավաքար հատվածի 3,2 կմ երկարությամբ շրջանցիկ ճանապարհի կառուցման աշխատանքներն իրականացնող կապալառու ընկերության հետ խզվել է և ընտրվել է նոր կապալառու, ինչի արդյունքում աշխատանքները չեն ավարտվել 2014թ-ին և աշխատանքերի ավարտը երկարաձգվել է մինչև 31.07.2015թ.:

Համադրելով աշխատանքների նախահաշվային արժեքները և պայմանագրային գները պարզվել է, որ պայմանագրային գները կազմել են այդ աշխատանքների նախահաշվային արժեքների 80%-100%:

Աշխատանքների իրականացման ընթացքում թվով 9 պայմանագրերում կատարվել են աշխատանքների ծավալների և տեսակների փոփոխություններ, ինչի արդյունքում նվազեցվել են 133.8 մլն դրամի աշխատանքներ և ավելացվել են 89.4 մլն դրամի աշխատանքներ:

Աշխատանքներն իրականացվել են չունենալով օգտագործված բիտումի ծագման հավաստագրերը, այնինչ համաձայն ԳՈՍՏ 22245-90-ի 5.2-կետի, բիտումի երաշխիքային պահպանման ծամկետը սահմանված է մեկ տարի:

Որոշ դեպքերում աշխատանքներն ընդունելիս չեն ստուգվել ասֆալտբետոնե խառնուրդում հանքային փոշու պարունակությունը:

Աշխատանքներն ընդունվել են առանց ՀՀ ավտոմոբիլային ճանապարհների շինարարական նորմերի (ՀՀՇՆ IV-11.05.02-99) 15.3 կետով նախատեսված բոլոր պարտադիր կատարման ենթակա ստուգումներն իրականացնելու, այն է չի ստուգվել ավտոմոբիլի անիվի կառչումը ծածկից կամ ծածկի անողորկությունը:

III. Տրանսպորտային օբյեկտների հիմնանորոգում

Ծրագրով նախատեսվել և փաստացի ծախսերը կազմել են 40.8 մլն դրամ, որից շենք շինությունների կապիտալ վերանորոգում 4.2 մլն դրամ և նախագծահետազոտական ծախսեր 36.6 մլն դրամ:

Ծրագրով նախատեսվել և իրականացվել են Հ-15, Մ-5-Արմավիր-Արգավանդ Մարգարա հանրապետական նշանակության ավտոճանապարհի կմ 8+400 հատվածում կամուրջի վերանորոգման աշխատանքները 4,100.0 հազ. դրամով և Դիլիջանի և Պուշկինի թունելների հիմնանորոգման աշխատանքների նախագծման աշխատանքները համար համապատասխանաբար 27,960.0 հազ. դրամով և 8,400.0 հազ. դրամով:

Վերահսկողության արդյունքները ծանոթացվել են համապատասխան ստորաբաժանումների ղեկավարներին և առարկություններ չեն եղել:

Ե Ձ Ր Ա Կ Ա Ց ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

- Չեն իրականացվել աշխատանքներն ընդունելու համար նորմերով սահմանված բոլոր փորձարկումները
- Չի վերահսկվել օգտագործվող բիտումի երաշխիքային պիտանելիության ժամկետը
- Թվով 9 պայմանագրերի շրջանակներում աշխատանքների ընթացքում կատարվել են ծավալների փոփոխությունների:
- Աշխատանքների ընթացքում փոփոխությունները կատարվել են սահմանված կարգի պահանջների խախտումներով:
- Ավտոճանապարհների պահպանման և շահագործման ընթացքում ճանապարհների վիճակների գնահատումները կատարվել են սահմանված ժամկետների խախտումով
- Ճանապարհների վիճակների գնահատման ժամանակ հաշվի չեն առնվել լրացուցիչ ցուցանիշները

- Նախագծերում չեն նշվել կապալի օբյեկտի, դրա առանձին մասերի և օգտագործված նյութերի երաշխիքային ժամկետներին ներկայացվող նվազագույն պահանջները:
- Վատ վիճակի գնահատված ավտոճանապարհները չեն ներառվել հիմնանորոգման ծրագրերում, որը լրացուցիչ դժվարություններ է առաջացնում անվտանգ և ապահով երթևեկության համար:

Ա Ռ Ա Զ Ա Ր Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ե Ր

ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարությանը

1. Ձեռնարկել միջոցներ՝ վերահսկողության արդյունքում արձանագրված խախտումները վերացնելու ուղղությամբ
2. <<Վերահսկիչ պալատի մասին>> ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ) կետով սահմանված կարգով, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատ գրավոր տեղեկատվություն ներկայացնել հաշվետվության մեջ նշված խախտումները վերացնելու վերաբերյալ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: